

REKOMENDACIJŲ, PATEIKTŲ 2025 M. LIEPOS 30 D. AB „VIAMATIKA“ PIRKIMŲ AUDITO ATASKAITOJE NR. 1.6.-2025-002, ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
1.	Paskelbti AB „VIAMATIKA“ (toliau – Bendrovė) prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisykles viešai Bendrovės interneto svetainėje.	Skelbti AB „VIAMATIKA“ (toliau tekste gali būti Bendrovė) prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisykles (aktualią redakciją) Bendrovės interneto svetainėje.	2025-11-01	Veiklos administravimo skyriaus vadovas	ĮVYKDYTA <i>Paskelbtos AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklės Bendrovės interneto svetainėje</i>
2.	Greta kainos nustačius kitų vertinimo kriterijų naudojimą į pirkimo sąlygas visais atvejais įtraukti šių kriterijų taikymo ir vertinimo aprašymą.	AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklėse numatyti, kad inicijuojant pirkimą, pirkimo iniciatorius privalo identifikuoti visus vertinimo kriterijus, kurie bus taikomi kartu su kaina. Pirkimų projektų vadovas turi įtraukti vertinimo metodiką į rengiamus pirkimų dokumentus ir (ar) pirkimo sąlygas (pvz., <i>garantinis aptarnavimas, pristatymo terminas, kokybės kontrolė</i>).	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 3.2.4 papunktyje nustatyta, kad Pirkimo iniciatorius identifikuoja pasiūlymų vertinimo kriterijus ir pagrindines pirkimo sutarties sąlygas, o 3.3.4 papunktyje – kad Pirkimo organizatorius pagal Pirkimo iniciatoriaus identifikuotus pasiūlymų vertinimo kriterijus parengia ir į pirkimo dokumentus, jeigu jie rengiami, įtraukia pasiūlymų vertinimo metodiką.</i>
3.	Užtikrinti, kad Bendrovės vidiniai dokumentai reikalautų pirkimo iniciatorių iširti rinką ir rengiant paraišką naudoti kuo platesnį tiekėjų ratą atitinkantį gaminių / produktų, perkamų objektų charakteristikas (tik išimtiniais atvejais naudojant siaurą	Atnaujinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisykles taip, kad būtų nustatytas privalomas rinkos tyrimas pirkimams, kurių suma viršija 15 000 Eur (<i>penkiolika tūkstančių eurų</i>) be PVM.	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 5.3 punkte nustatyta,</i>

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
	gaminių / produktų ratą tenkinančias charakteristikas) ir alternatyvias poreikių įgyvendinimo galimybes, bei, esant didesnei pirkimo vertei ar pirkimo vykdytojų reikalavimu, pateikti to įrodymus inicijuojant pirkimą.	Atnaujinti pirkimo paraiškos formą P7-1, įtraukiant papildomą skiltį rinkos tyrimo rezultatams pateikti. Taisyklėse įtvirtinti, kad techninės specifikacijos rengiamos vadovaujantis neutralumo ir konkurencijos principais, išskyrus objektyviai pagrįstus atvejus (pvz., dėl specifinės laboratorijos veiklos).		Pirkimų projektų vadovas	<i>kad Pirkimo iniciatorius privalo atlikti rinkos tyrimą ir jo rezultatus pateikti pirkimo inicijavimo etape, kai planuojamo pirkimo vertė yra 15 000 Eur be PVM arba didesnė. Jeigu rinkos tyrimo objektyviai atlikti neįmanoma, jo neatlikimo priežastys nurodomos Pirkimo paraiškoje. Taisyklių priede Nr. 2 pirkimo paraiškos forma papildyta skiltimi „Rinkos tyrimo rezultatai (jeigu taikoma)“. Taisyklių 2.1 punkte taip pat įtvirtinti lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo, sąžiningos konkurencijos, racionalaus lėšų naudojimo ir kiti pirkimams taikomi principai.</i>

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
4.	Įvertinus Bendrovės pirkimų procesui keliamus reikalavimus nustatyti proceso stebėsenos rodiklius ir reguliarias (periodines) ataskaitas vadovybei (angl. <i>reporting</i>). Detalizuoti už AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių vykdymo kontrolę atsakingo asmens pareigas, atsakomybę ir nustatyti periodinę atskaitomybę vadovybei.	Nustatyti pagrindinius pirkimų proceso stebėsenos rodiklius, kurie leistų vertinti pirkimų proceso efektyvumą, skaidrumą ir atitiktį pirkimų taisyklėms (<i>pvz., vykdymo terminai, tiekėjų konkurencingumas, pirkimų planų laikymasis, rinkos tyrimų atlikimo dažnumas ir kt.</i>). Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisykles, nustatant atsakingo asmens už pirkimų taisyklių vykdymo kontrolę funkcijas ir atsakomybę, kurios apimtų nustatytų rodiklių vertinimą bei jų pateikimą Bendrovės vadovybei kartą per metus.	2026-07-30 Atskaitomybė teikiama vadovybei vieną kartą į metus	Pirkimų projektų vadovas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Veiklos administravimo skyriaus teisininkas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 13.1 punkte nustatyta, kad Bendrovėje vykdomų pirkimų efektyvumas vertinamas pagal už pirkimų taisyklių vykdymo kontrolę atsakingo asmens nustatytus pirkimų veiklos rodiklius. Taisyklių 3.7 punkte nustatytos už pirkimų taisyklių vykdymo kontrolę atsakingo asmens funkcijos ir atsakomybė.</i>
5.	Detalizuoti nepriekaištingos reputacijos sąvoką (arba pateikti nuorodą į vidaus teisės aktą ar įstatymą) ir išplėsti ją turinčių atitikti pirkimų procese dalyvaujančių asmenų ratą.	Nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojusiose Bendrovės direktoriaus 2024 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-2024-537 patvirtintose prekių, paslaugų ir darbų pirkimo taisyklėse, 13 punkte nustatyta, kad visi pirkimus vykdantys Bendrovės darbuotojai privalo būti deklaravę privačius interesus pagal Bendrovės direktoriaus įsakymu patvirtintą AB „VIAMATIKA“ viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašą. Reikalavimas dėl nepriekaištingos reputacijos nenumatytas, todėl rekomendacija atmetama.	-	-	-

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
6.	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, susijusias su plano rengimu ir kasmet sudaryti pirkimų planą. Taip pat nustatyti atvejus, kad pirkimus planuojantys asmenys privalo argumentuoti pirkimų poreikį ir ne vėliau kaip pirkimo iniciavimo etape pateikti rinkos tyrimo rezultatus, kuriuose atsispindėtų rinkos kainos bei bent 3 skirtingų tiekėjų galimybės įvykdyti sutartį reikalaujama apimtimi.	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, susijusias su pirkimų planavimu: • įtvirtinti įpareigojimą kasmet rengti bendrą Bendrovės pirkimų planą, į kurį būtų įtraukiami visi planuojami pirkimai, kurių vertė viršija 3 000 Eur (<i>trys tūkstančiai eurų</i>) be PVM; • Numatyti, kad pirkimų plane kiekvienas Bendrovės skyrius pateiktų planuojamų pirkimų poreikį, preliminarą vertę ir planuojamą terminą. Minėtose taisyklėse nustatyti, kad pirkimų iniciatoriai privalo pateikti rinkos tyrimo rezultatus ne vėliau kaip pirkimo iniciavimo etape, kai planuojamo pirkimo vertė viršija 15 000 Eur (<i>penkiolika tūkstančių eurų</i>) be PVM. Rinkos tyrimas turi būti pagrįstas ne mažiau kaip 3 (<i>trijų</i>) skirtingų tiekėjų pateiktais preliminariais pasiūlymais, išskyrus atvejus, kai dėl Bendrovės veiklos specifikos objektyviai neįmanoma tokio pagrindimo gauti.	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 5.3 punkte nustatyta, kad Pirkimo iniciatorius privalo atlikti rinkos tyrimą ir jo rezultatus pateikti pirkimo inicijavimo etape, kai planuojamo pirkimo vertė yra 15 000 Eur be PVM arba didesnė. Jeigu rinkos tyrimo objektyviai atlikti neįmanoma, jo neatlikimo priežastys nurodomos Pirkimo paraiškoje. Taisyklių 5.6 punkte nustatyta, kad rinkos tyrimą, jeigu įmanoma, siekiama pagrįsti ne mažiau kaip trijų skirtingų tiekėjų ir (ar) kitų nepriklausomų rinkos informacijos šaltinių duomenimis.</i> <i>Parengtas bendras Bendrovės pirkimų planas</i>

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
7.	Svarstyti galimybę skelbti apie pirkimus didesnį pasiekiamumą turinčiose specializuotose svetainėse, kurios pasiekia platesnį potencialių tiekėjų ratą.	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, numatant, kad, jei atliekant rinkos tyrimą, nepavyksta nustatyti bent 3 (<i>trijų</i>) potencialių tiekėjų, tuomet tokį pirkimą galima paskelbti specializuotose svetainėse.	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 5.7 punkte nustatyta, kad, esant poreikiui, Bendrovė gali skelbti informaciją apie planuojamą pirkimą viešuose informacijos šaltiniuose, siekdama pritraukti daugiau potencialių tiekėjų.</i>
8.	Užtikrinti, kad pirkimo Bendrųjų konkurso sąlygų nuostatos dėl detalios informacijos apie pirkimo procedūros rezultatus teikimo būtų patikslintos atsižvelgiant į Bendrovės nustatytus konfidencialios informacijos atskleidimo ribojimus.	Atnaujinti Bendrovės pirkimų dokumentų bendrųjų konkurso sąlygų nuostatas dėl informacijos apie pirkimo procedūros rezultatų teikimo, atsižvelgiant į konfidencialios informacijos atskleidimo ribojimus.	2026-01-01	Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>Atnaujintos Bendrovės pirkimų dokumentų bendrųjų konkurso sąlygų nuostatos dėl informacijos apie pirkimo procedūros rezultatus teikimo, atsižvelgiant į Bendrovėje taikomus konfidencialios informacijos atskleidimo ribojimus.</i>
9.	Užtikrinti, kad pirkimo ataskaitų tvirtinimo procese būtų taikomas vienodas sprendimų tvirtinimo tipas ir aiškiai apibrėžta atsakomybės apimtis (pvz. „vizuodamas patvirtina, kad <...>“) visų aprobeuojančių/ tvirtinančių sprendimus atžvilgiu.	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, numatant vieningą pirkimo ataskaitų tvirtinimo procedūrą, kurioje būtų aiškiai apibrėžtas sprendimų tvirtinimo tipas (pvz., „vizuodamas patvirtina, kad dokumentas peržiūrėtas; pasirašydamas įsipareigoja, kad dokumentas suderintas ir tinkamas; tvirtindamas užtikrina atsakomybę už turinį).	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 6.5 punkte nustatyta pirkimo dokumentų derinimo, tvirtinimo, pasirašymo ir supažindinimo veiksmų</i>

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
					<i>reikšmė bei su šiais veiksmais susijusi atsakomybė.</i>
10.	AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklės papildyti nuostatomis, nustatančiomis pirkimo iniciatorių pareigą planuojant pirkimus pasirinkti priemones, leidžiančias Bendrovei pasiekti geriausio rezultato už pirkimui suplanuotą lėšų sumą. Tam tikslui pirkimo iniciatoriai gali būti įpareigojami prieš įtraukiant pirkimus į planą pateikti kiekvieno konkretaus pirkimo poreikio, skirtų lėšų pagrįstumo argumentaciją bei alternatyvias to paties rezultato pasiekimo galimybes. Taip pat gali būti svarstomos ir kitos kaštų pagrįstumo kontrolės priemonės (pvz. sudaroma „kaštų komisija“ ar pan.).	Atnaujinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklės, numatant, kad prieš pradedant pirkimą, kurio vertė viršija 15 000 Eur be PVM, pirkimo iniciatorius privalo atlikti rinkos tyrimą. Rinkos tyrimas pagrįstų pirkimo planuojamas lėšas ir esamą situaciją rinkoje (<i>pažymėtina, kad ši priemonė jau bus įtraukta prie kitų rekomendacijų, todėl jos įgyvendinimas tik pasikartos</i>). Dėl kontrolės užtikrinimo – Bendrovė periodiškai atlieka pirkimų proceso vidaus auditus, todėl papildomos priemonės šioje srityje nebus taikomos.	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 5.3 punkte nustatyta, kad Pirkimo iniciatorius privalo atlikti rinkos tyrimą ir jo rezultatus pateikti pirkimo inicijavimo etape, kai planuojamo pirkimo vertė yra 15 000 Eur be PVM arba didesnė. Jeigu rinkos tyrimo objektyviai atlikti neįmanoma, jo neatlikimo priežastys nurodomos Pirkimo paraiškoje. Papildomos pirkimų proceso kontrolės priemonės nenustatytos, atsižvelgiant į tai, kad Bendrovėje periodiškai atliekami pirkimų proceso vidaus auditai.</i>
11.	Pasitvirtinti atvejus, kada sutartys privalo būti rašytinės formos (pvz. tęstinės, ilgalaikės, techninės priežiūros, kurių netinkamas vykdymas gali turėti neigiamą poveikį ir pan.).	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, išdėstant privalomos rašytinės formos atvejus. Apibrėžti, kokiais atvejais gali būti sudaromos žodinės sutartys (pvz., <i>nedidelės vertės pirkimai, skubios paslaugos ir pan.</i>).	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių X skyriuje detalizuotos pirkimo sutarčių sudarymo formos ir jų taikymo atvejai.</i>

Eil. Nr.	Rekomendacijos turinys	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas asmuo	Įgyvendinimo rezultatas
12.	Pasitvirtinti, kurios pareigybės / asmenys atsakingi už konkrečius sutarties vykdymo patikrinimo žingsnius juos įvardinant ir formuojant vienodą sutarčių vykdymo praktiką, taip pat svarstyti įtraukti paskesnės sutarčių vykdymo priežiūros žingsnį, nešališkai patikrinant atrinktų sutarčių vykdymą.	Patikslinti AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių nuostatas, nustatant konkrečių pareigybių atsakomybę už sutarties vykdymo patikrinimus: - Pirkimų organizatorius atsako už teisinį ir procedūrinį pirkimo proceso atitikimą (dokumentų parengimą, konkurso vykdymą ir kt.). - Pirkimų iniciatorius atsako už prekių ir (ar) paslaugų priėmimą bei kokybinį įvertinimą. - Atitinkamų skyrių vadovai atsako už galutinį įsigytų prekių ir (ar) paslaugų atitikimą Bendrovės poreikiams. - Darbuotojai, tiesiogiai naudojantys įsigytas priemones / paslaugas, atsako už jų praktinį tinkamumą bei grįžtamojo ryšio teikimą. Bendrovė reguliariai vykdo pirkimų proceso vidaus auditą todėl papildomų priežiūros priemonių nebus imamasi.	2026-07-30	Veiklos administravimo skyriaus teisininkas Veiklos administravimo skyriaus vadovas Pirkimų projektų vadovas	ĮVYKDYTA <i>2026 m. rugpjūčio 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtintų atnaujintų AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių 10.2 punkte nustatytos pirkimo sutarčių vykdymo procese dalyvaujančių asmenų funkcijos ir atsakomybė.</i>
13.	Plėsti P7-5 „Tiekėjų sąrašas ir vertinimas“ formoje fiksuojamos informacijos panaudojimą ir sisteminti informaciją bei naudoti ją priimant sprendimus dėl būsimų pirkimų ir juose kviečiamų dalyvauti tiekėjų.	Rekomendacija atmetama, kadangi, visa reikiama informacija yra fiksuojama P7-5 „Tiekėjų sąrašas ir vertinimas“ formoje. Gautus duomenis Bendrovė sistemingai aptaria su Bendrovės vadovybe. Į šią informaciją taip pat atsižvelgiama priimant sprendimus dėl būsimų pirkimų ir pasirenkant tiekėjus sekančiais metais.	-	-	-

Pastaba. Rekomendacijų įgyvendinimo priemonėms, kurių įgyvendinimo terminas buvo nustatytas iki 2026 m. liepos 30 d., įgyvendinti reikalingi AB „VIAMATIKA“ prekių, paslaugų ir darbų pirkimų taisyklių pakeitimai buvo parengti iki nustatyto termino, tačiau dėl užsitęsusio vidinio derinimo ir tvirtinimo proceso atnaujinta taisyklių redakcija direktoriaus įsakymu Nr. 1-2026-0321 patvirtinta 2026 m. rugpjūčio 17 d.